

arteria

SFALLMEEB
BERNHARD-MARIE KOLTES

591-1765
BERNARD-MARIE HOLTES

**SAPL.LITCER
BERNARD-MARIE KOLTÈS**
PŁ

ARTERIA ....Przestrzeń Wymiany Działań
.....**Bernard-Marie Koltès**
.....**Sallinger**
przekład..... Barbara Grzegorzewska

...**prapremiera polska 8 kwietnia 2005**
.....**Teatr Nowy Praga**

Bernard-Marie Koltès

.....Urodził się w 1948 roku w Metz. Zmarł na AIDS, w Paryżu w 1989 roku. ....

.....Uczęszczał do kolegium jezuitckiego Saint Clément, krótko studiował w szkole dziennikarskiej w Strasbourgu. podróżował po Kanadzie i USA. ....

.....Po powrocie do Strasbourga zdecydował zająć się teatrem. Wstąpił do sekcji reżyserii w Centre Dramatique de l'Est przy Theatre National de Strasbourg. Po kilku miesiącach założył własny zespół Le Théâtre du Qual, dla którego napisał i wyreżyserował pierwsze sztuki. ....

....W 1976 powstał monolog Noc tuż przed lasami, który został zaprezentowany na Festiwalu Off w Avignon. Sztuka ta okazała się przełomowa w jego twórczości, przyniosła mu światowy rozgłos i uznanie krytyki. ....

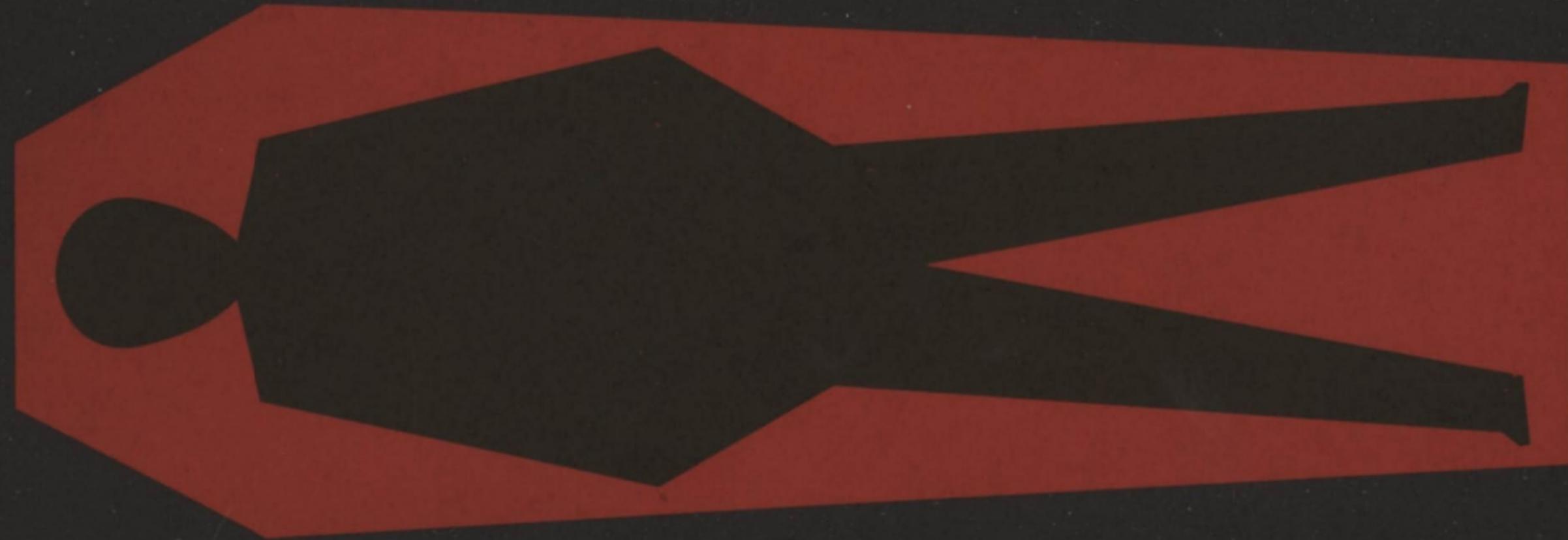
.....W 1979 roku poznał Patrice'a Chéreau, reżysera teatralnego i filmowego (m.in. filmy Królowa Margot, Intymność, Jego brat), pracującego w Théâtre des Amandiers w Nanterre. Chereau zinscenizował większość dramatów Koltèsa: Walka czarnucha z psami (1983), Zachodnie wybrzeże (1986), Samotność pól bawełnianych (1987), Powrót na pustynię (1988). Renoma reżysera przyniosła sławę autorowi. Koltès grany jest na całym świecie, stał się już klasykiem współczesnej dramaturgii francuskiej. ....

„Nietypowość Koltèsa jako dramaturga widać także w zmienności formy jego sztuk. Choć powracają w nich te same tematy, obsesje i rozwiązania, każdy z jego dramatów ma innych kształt. (...) Jakby Koltès wciąż eksperymentował, szukając najbardziej dla siebie odpowiednich środków wyrazu. Powiedzieć można, że zmarły w 1989 roku na AIDS pisarz się spleszył, bo podobnie jak jego postacie każdy przecinek przybliżał go do nieuchronnej śmierci.” ..... Małgorzata Sugiera.....

.....(Koltès: Interpunkcja i tajemnica, „Dialog” 5/1995)

Bernard-Marie Koltès zatytułował swoją sztukę Salinger tak jak nazwisko powieściopisarza. Dodanie jeszcze jednego „l” jest, jak dotąd niewyjaśnioną, interwencją wydawcy.

SALINGER
BERNARD-MARIE KOLTÈS

J.D. Salinger

Urodził się w 1919 roku w Nowym Jorku, w rodzinie żydowsko-irlandzkiej. ....

.....Uczył się w Valley Forge Military Academy, studiował krótko na New York University i na Columbia University, gdzie uczęszczał na kurs pisarski. W czasie II Wojny Światowej brał udział w inwazji na Normandię. ....

.....Pisał i publikował od początku lat 40. Inspiracją dla jego twórczości były przeżycia wojenne, a także buddyzm zen, którym fascynował się od wczesnej młodości. Po powrocie z wojny stopniowo odcinał się coraz bardziej od świata. Przestał udzielać wywiadów i jakkolwiek komentować swoje dzieła. Od połowy lat 60. nie publikował; dopiero w 1999 roku w czasopiśmie „The New Yorker” ukazał się utwór Hapworth 16, 1924. ....

.....Jest autorem powieści Buszujący w zbożu (1951) oraz kilkunastu opowiadań zebranych w tomach: 9 opowiadań (1953), Franny i Zooey (1961), Wyżej podnieście strop, cieśle. Seymour: Introdukcja (1963). Ostatnie dwa tomy, a także niektóre wcześniejsze opowiadania składają się na „sagę rodziny Glassów” historie z życia siedmiorga rodzeństwa, utalentowanych i wrażliwych młodych ludzi, potomków pary tancerzy wodewilowych. ....

SPALINOSER
BERNARD MARRIE HOLDERS

..... Izolacja J.D. Salinger'a od świata jest unikalnym osiągnięciem w amerykańskim stylu życia. (...) Nie potrzebuje on chować się w swym odległym wiejskim domu, by być poza zasięgiem wzroku. Jego przyjaciele chronią go z niemal fanatycznym poświęceniem, więc jego niewidzialność podąża za nim wszędzie; nosi ją jak Tarnkappe z germańskiej legendy. Dziennikarz może przeprowadzić wywiad z którymkolwiek władcą świata, Papieżem, czy kimkolwiek, kto przyjdzie mu na myśl; tylko nie z J.D. Salingerem. Gdyby nie to, że czasem bywa widywany, J.D. Salinger mógłby zostać uznany za nieistniejącego. (...) Ta zdolność może być znakomitym żartem albo samotnym protestem przeciwko czasom, kiedy to publicity, nie punktualność, jest uprzejmością królów. ....

..... The Invisible Man: A Biographical Collage.....

..... w: Salinger. A critical and personal portrait.....

..... introduced and edited by Henry Anatole Grunwald.....

..... Harper & Row Publishers, 1963, New York, Evanston and London.

.... Wolę oceniać Salinger'a według innego kryterium, mianowicie, według wewnętrznej spójności jego szczególnej wizji świata. Jest to w zasadzie wizja jego bohaterów Holdena Caulfielda, Seymoura Glassa, Teddiego, Franny, Daumier-Smitha i innych. Najważniejszą kwestią jest, dlaczego te inteligentne, bardzo wrażliwe, uczuciowe istoty muszą zmagać się ze światem w przedziwnych, wyczerpujących walkach, w zasadzie bez przyczyny. ....

..... William Wiegand, Seventy Eight Bananas

..... The Chicago Review 11 no. 4 (1958).....

SPALŁY WOSK
BERNARDO-THORIE KULTES

Wszyscy bracia Glass chwilami brzmią jak Salinger zwróceniu do wewnątrz, wrażliwi, obsesyjni na punkcie słów, nienawidzący udawania, zanurzeni w mistycyzmie. (...) Wszystko wskazuje na to, że Salinger, jak każde samotne dziecko wymyślający sobie braci i siostry, większość swoich postaci wysnuł wprost z wyobraźni. ....

.....Frederick L. Gwynn and Joseph L. Blotner, *The Fiction of J.D. Salinger*
.....University of Pittsburgh Press 1958.....

BERNARD-MARIE KOLTÈS..... SALLINGER .....
przekład..... Barbara Grzegorzewska.....
reżyseria..... Michał Sieczkowski.....
scenografia ..... Magali Murbach .....
kostiumy..... Radana i Pavel Ivančic .....
muzyka..... Bartłomiej Zajkowski .....
światło..... Diane Lapalus.....
ruch sceniczny..... Rafał Dziemidok.....
kierownictwo produkcji..... Monika Grochowska.....
producent..... ARTERIA Przestrzeń Wymiany Działań .....

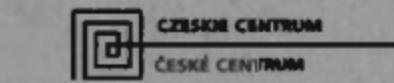
asystenci reżysera..... Joanna Mikulska, Rafał Kosewski.....
asystent scenografa..... Małgorzata Zmysłowska.....
asystent projektantów kostiumów..... Monika Jarzyna .....
tłumacze..... Anna Kalista, Magdalena Posadzy .....
redakcja tekstów..... Joanna Nawrocka.....
projekt plakatu..... Małgorzata Gurowska.....

FF **OBSADA.....**
Rudzielec..... Paweł Prokopczuk
Al..... Lech Łotocki
Ma..... Ewa Daikowska
Carole..... Agata Buzek
Leslie..... Kacper Kuszewski
Anna..... Anna Gajewska
June..... Katarzyna Godlewska
Henry..... Paweł Koślik

BERNARD-MARIE KOLTÈS
SERIAL 1105EEB
WWW.SERIAL1105EEB.PL

PARTNERZY PROJEKTU:

WSPÓŁPRACA ARTYSTYCZNA:

le jeune théâtre national

SPONSORZY:

Warszawa Stare Miasto

poligrafus

LOTNISKO CHOPINA CHOPIN AIRPORT

PATRONI MEDIALNI:

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy

Projekt powstał w ramach Programu Stypendialnego „Młoda Polska” oraz dzięki dotacji Urzędu Miasta St. Warszawy

SERIAL 1105EEB
BERNARD-MARIE KOLTÈS

Spektaki Sallinger powstał dzięki pomocy i życzliwości wielu osób. ....
Nasze serdeczne podziękowania niech zechcą przyjąć: .....

Izabella Cywińska.....Andrzej Wajda.....Krzysztof Zanussi.....Krzysztof Warlikowski.....Eli Maika.....

Magdalena Łazarkiewicz.....Beata Kowalska.....Karolina Ochab.....Jolanta Berezowska.....Dorota Wróblewska.....
.....Ewa Brzostowska.....Ania Stępień .....Mateusz Białas.....Damian Jach.....Jacek Poniedziałek.....
.....Marcin Przybylski.....Alek Laskowski.....Radek Buchlovsky.....

.....
.....
.....
.....

Dziękujemy Centrum Edukacyjno-Kulturalnemu ŁOWICKA oraz klubowi Balsam za udostępnienie sal na próby.....

ARTERIA Przestrzeń Wymiany Działań

być może masz inne zdanie, niż my
i o to chodzi
sztuka umożliwia konfrontację różnych idei
dialog
w ten sposób można się poznać,
zderzać poglądy, stawiać pytania
nadawać i odbierać
chodzi o to, żeby się spotkali

jeśli jesteś nadawcą:
chcemy ci umożliwić realizację odważnych,
nowatorskich projektów.
zetrząć z twórcami innych dziedzin sztuki,
różnych krajów i kultur.

jeśli jesteś odbiorcą:
chcemy dać ci artystów wolnych
od sztampy i rutyny,
przybliżyć nowe trendy i zjawiska w sztuce
prezentować projekty interdyscyplinarne
i międzynarodowe i w ten sposób rozmawiać
z tobą o współczesnym świecie.

nie jesteśmy kolejnym sklepem z kulturą;
sztuka może być przestrzenią spotkania
artystów z artystami, twórcy z odbiorcą,
odbiorcy z odbiorcą.
chodzi o wymianę myśli i działań.
komunikację przez sztukę.

arteria

PRZESTRZEN TWORZĄ:

Agata Buzek.....Anna Gajewska.....Kacper Kuszewski.....Michał Sieczkowski (założyciele) .....ul. Balladyny 1/13
..... 02-553 Warszawa
.... tel./ fax + 48 22 845 30 51
Halina Piasecka (PR).....Justyna Nakonieczna (marketing).....Ewa Pawlak (impresariat) .....www.arteria.art.pl
Bartłomiej Zaranek (zdjęcia).....Jakub Królikowski (informatyka).....arteria@arteria.art.pl

Licencja na wystawienie utworu została wydana przez Stowarzyszenie Autorów ZAiKS.
redakcja programu.....Joanna Nawrocka.....
tłumaczenie.....Anna Stępień.....
opracowanie graficzne.....Małgorzata Gurowska.....

SPALDING
SPORTS
EQUIPMENT

BERNARD-MARIE KOLTÈS
SALLINGER
FR

ARTERIA....Espace d'Echange d'Activités
.....Bernard-Marie Koltès
.....Sallinger
traduction..... Barbara Grzegorzewska

l'avant première polonaise.....
...le 8 avril 2005.....Teatr Nowy Praga

Bernard-Marie Koltès

.....Né à Metz en 1948. Mort du SIDA, à Paris, en 1989. ....

.....Elevé au collège jésuite de Saint Clément, il a fait de courtes études dans une école de journalisme à Strasbourg, il a voyagé aux Etats-Unis et au Canada. ....

.....Après son retour à Strasbourg il a décidé de s` occuper du théâtre. Il entre en réalisation au Centre Dramatique de l`Est du Théâtre National de Strasbourg. Quelques mois plus tard il fonde sa propre compagnie, Le Théâtre du Quai, pour laquelle il écrit et met en scène ses premières pièces. ....

.....En 1976, il écrit La Nuit juste avant les Forêts, le monologue présenté au Festival Off d` Avignon. Cette pièce a été le point tournant dans son oeuvre et lui a rapporté le succès et l` estime de la critique. ....

.....En 1979, il rencontre Patrice Chéreau, metteur en scène du théâtre et du cinéma (entre autres: La Reine Margot, Intimité, Son frère) qui travaillait au Théâtre des Amandiers a Nanterre. Chéreau a mis en scène la plupart de drames de Koltès: Combat de Nègre et de Chiens (1983), Quai Ouest (1986), Dans la Solitude des Champs de Coton (1987), Le Retour au Désert (1988). La renommée du metteur en scène a fait connaître l` auteur. Koltès est joué dans le monde entier, il est devenu le classique de l` art dramatique français. ....

« La singularité de Koltès en tant que l` auteur de drames est présente aussi dans la diversité de formes de ses pièces. Même si on y voit les mêmes sujets, obsessions et solutions, chaque drame a sa propre forme. (...) Comme si Koltès expérimentait toujours, en cherchant les meilleurs moyens de s` exprimer. On pourrait dire que l` écrivain, mort en 1989 du SIDA était pressé, parce que tout comme ses personnages, chaque virgule le rapprochait de la mort inévitable.....Małgorzata Sugiera.....

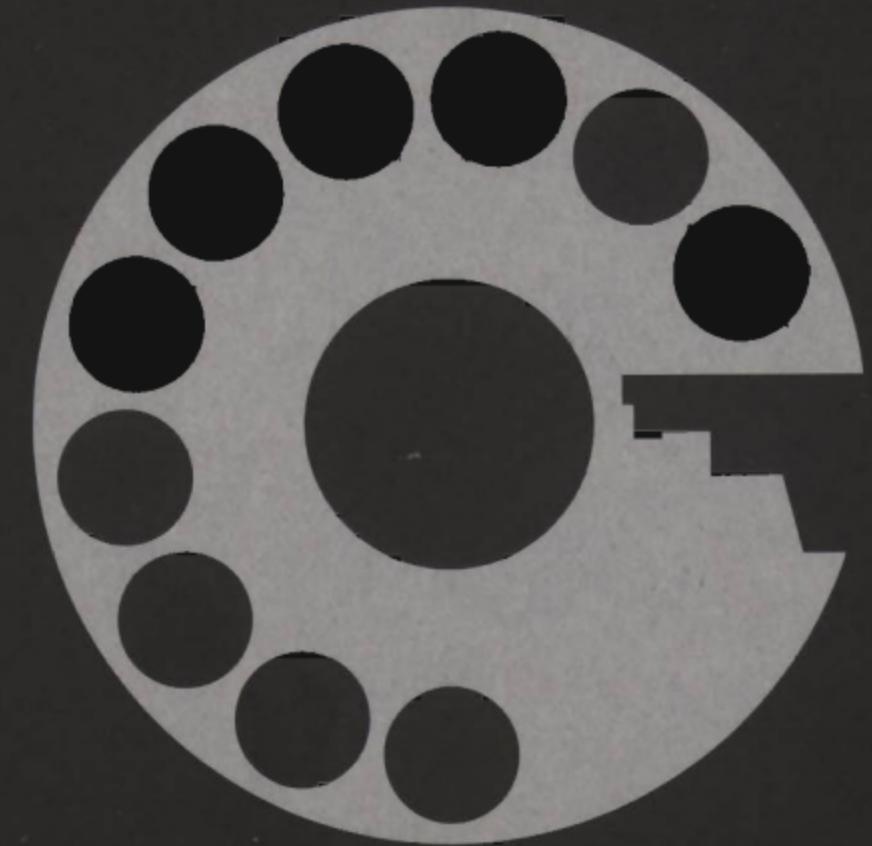
.....(Koltès: Interpunkcja i tajemnica, „Dialog” 5/1995)

BERNARD-MARIE KOLTÈS
SALINGER

Bernard-Marie Koltès a donné à sa pièce le titre Salinger, du nom du romancier. Le fait qu'on a ajouté un deuxième « l », est dû à l'intervention, inexpliquée jusque là, de l'éditeur.

J.D. Salinger

Né à New York en 1919, dans une famille juive irlandaise .

.....Il a été élève à Valley Forge Military Academy, puis étudiant à New York University et à Columbia University où il suivait une formation d'écrivain. Pendant la Seconde Guerre Mondiale, il participait au débarquement en Normandie.

.....Il écrit et publie à partir années 40. Il s'inspirait de la guerre et du buddhisme zen qui le fascinait depuis la jeunesse. Après le retour de la guerre il se coupait progressivement du monde. Il a arrêté de donner des interviews et de commenter ses oeuvres. Depuis les années 60, il n'a rien publié. C'est seulement en 1999, dans la revue « The New Yorker » qu'est paru Hapworth 16, 1924.

.....Il est auteur de The Cather in the Rye (1951) ainsi que de plus d'une dizaine de nouvelles parues dans: Neuf nouvelles (1953), Franny et Zooey (1961), Raise High the Roof Beam, Carpenters. Seymour :Introduction (1963). Les deux derniers recueils ainsi que quelques autres nouvelles précédentes constituent « la saga de la famille Glass » - des histoires de sept frères et soeurs, des jeunes gens talentueux et sensibles, la progéniture d'un couple de danseurs des vaudevilles.

SEYMOUR GLASS - THE BROTHERS GRADY - THE BROTHERS GRADY - THE BROTHERS GRADY

..... Isolement du monde de J.D. Salinger n'est pas un exploit unique dans le mode de vie américain. (...) Il n'a pas besoin de se cacher dans sa maison de campagne éloignée pour être loin des regards. Ses amis le protègent avec une détermination quasi fanatique, son invisibilité ne le quitte pas, il la porte comme Tarnkappe dans une légende germanique. Un journaliste peut interviewer n'importe quel maître du monde, le Pape ou avec qui juste il voudra mais pas avec J.D. Salinger. Si on ne l'apercevait pas de temps en temps on pourrait le considérer comme inexistant. (...) cette capacité peut être une bonne blague ou une protestation solitaire contre l'époque ou c'est la "publicity", non plus la ponctualité qui est la qualité des rois. ....

.....The Invisible Man: A Biographical Collage.....

.....w: Salinger. A critical and personal portrait.....

.....introduced and edited by Henry Anatole Grunwald.....

.....Harper & Row Publishers, 1963, New York, Evanston and London.....

..... Je préfère juger Salinger selon un autre critère à savoir la globalité intérieure de sa vision personnelle du monde. C'est plutôt la vision de ses personnages de Holden Caulfield, Seymour Glass, Teddy, Franny, Daumier-Smith et d'autres. L'essentiel c'est pourquoi ces êtres intelligents, très sensibles et sentimentaux doivent faire face au monde dans de curieux combats, à vrai dire sans aucune raison. ....

.....William Wiegand, Seventy Eight Bananas.....

.....The Chicago Review 11 no. 4 (1958).....

FRANZ KAFKA
SALINGER
HERMAN MELVILLE
KOLLECTES

.....Tous les frères Glass ressemblent parfois à Salinger, tournés vers l`intérieur, sensibles, obsédés par les mots, trempés dans un mysticisme et tous détestent faire semblant. (...) il se montre alors que Salinger, comme tout enfant solitaire, s`inventant des frères et soeurs, a sorti la plupart de ses personnages de sa propre imagination. ....

.....Frederick L. Gwynn and Joseph L. Blotner, The Fiction of J.D. Salinger
.....University of Pittsburgh Press 1958

BERNARD-MARIE KOLTÈS..... SALLINGER.....
 traduction..... Barbara Grzegorzewska.....
 mise en scène..... Michał Sieczkowski.....
 scénographie ..... Magali Murbach .....
 costumes..... Radana i Pavel Ivančić .....
 musique..... Bartłomiej Zajkowski .....
 lumière..... Diane Lapalus.....
 mouvement scénique..... Rafał Dziemidok.....
 direction de production..... Monika Grochowska.....
 production..... ARTERIA Przestrzeń Wymiany Działań .....

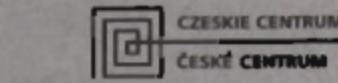
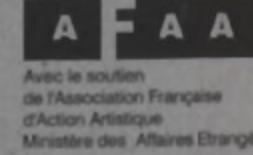
assistants du metteur en scène..... Joanna Mikulska, Rafał Kosewski.....
 assistante de la scénographe ..... Małgorzata Zmysłowska.....
 assistante des créateurs de costumes..... Monika Jarzyna .....
 traducteurs..... Anna Kalista, Magdalena Posadzy .....
 rédaction des textes..... Joanna Nawrocka.....
 projet de l' affiche..... Małgorzata Gurowska.....

FF ACTEURS.....
 Rouquin..... Paweł Prokopczuk
 Al..... Lech Łotocki
 Ma..... Ewa Dałkowska
 Carole..... Agata Buzek
 Leslie..... Kacper Kuszewski
 Anna..... Anna Gajewska
 June..... Katarzyna Godlewska
 Henry..... Paweł Koślik

STYLING
KOLTES

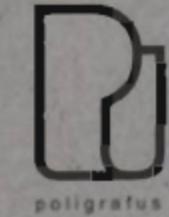
PARTNERZY PROJEKTU:

WSPÓŁPRACA ARTYSTYCZNA:

SPONSORZY:

PATRONI MEDIALNI:

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy

Projekt powstał w ramach Programu Operacyjnego „Młoda Polska” oraz dzięki dotacji Urzędu Miasta St. Warszawy

STYLING
KOLTES

Le spectacle Sallinger a été monté grâce à l'aide et à la bienveillance de nombreuses personnes. ....
Nous voulons remercier chaleureusement: .....

Izabella Cywińska.....Andrzej Wajda.....Krzysztof Zanussi.....Krzysztof Warlikowski.....Eli Malka.....

Magdalena Łazarkiewicz.....Beata Kowalska.....Karolina Ochab.....Jolanta Berezowska.....Dorota Wróblewska.....
.....Ewa Brzostowska.....Ania Stępień.....Mateusz Białas.....Damian Jach.....Jacek Poniedziałek.....
.....Marcin Przybylski.....Alek Laskowski.....Radek Buchlovsky.....

Nous remercions le Centrum Edukacyjno- Kulturalne ŁOWICKA ainsi que le club Balsam qui ont mis à notre disposition des salles pour les répétitions. ....

LES MEMBRES DEL' ESPACE:

Agata Buzek.....Anna Gajewska.....Kacper Kuszewski.....Michał Sieczkowski (fondateurs) .....ul. Balladyny 1/13
..... 02-553 Warszawa

..... tel./ fax +48 22 845 30 51

Malina Piasecka (PR).....Justyna Nakonieczna (marketing).....Ewa Pawlak (impressariat) .....www.arteria.art.pl
Bartłomiej Zaranek (photographies).....Jakub Królikowski (informatique)..... arteria@arteria.art.pl

rédaction du programme .....Joanna Nawrocka.....

traduction .....Anna Stępień.....

création graphique .....Małgorzata Gurowska.....

TEATRNOWYPRAGA

ul. Otwocka 14 – Fabryka Trzciny

Kasa i informacja: (22) 818-60-39

www.teatrnowypraga.pl

info@teatrnowypraga.pl